

Nr 55.

Av herrar **Olsson** i Mellerud och **Gustafson** i Kasenberg, om kostnadsfri överlåtelse av äganderätten till en staten tillhörig, för uppförande av läkarbostad i Eds provinsialläkardistrikt använd tomt.

Eds provinsialläkardistrikt på nordvästra Dal tvingades av omständigheterna att år 1926 söka skaffa en fast bostad för sin provinsialläkare.

Provinsialläkardistriktet består av åtta socknar, varav Dals Ed, där läkaren skulle stationeras, är en av de större. Inom församlingen ligger Eds järnvägsstation, som skulle utgöra stationsort också för läkaren. Stationssamhället, som ligger på kronohemmanet Västra Eds och församlingens kyrkoherdeboställes mark, har på statens försorg blivit stadsplanereglerat och ett municipalsamhälle har bildats därinom.

Ett av myndigheterna godkänt förslag till läkarebostad upprättades av länsarkitekten och statsbidrag erhöles med en tredjedel av själva byggnadskostnaden. För tomtkostnader erhålles ej statsbidrag. Ansträngningar gjordes att förmå fem av distriktets övriga kommuner att deltaga uti anläggningskostnaderna, därvid Dals Ed erbjöd sig att taga hälften av dessa på sin andel på grund av de fördelar församlingen kunde tänkas få av anläggningen. Samtliga kommuner avböjde emellertid att deltaga på något sätt under hänvisning till de egna ekonomiska svårigheterna på grund av skolhus-, lärarebostads- eller ålderdomshemsbyggen, som nertyngde deras budgeter, varföre Dals-Eds församling måste taga saken i egen hand.

Detta blev emellertid för församlingen på grund av de så oerhört försvårade ekonomiska tiderna betydligt mera kännbart, än vad man vid tiden för anläggningens tillkomst kunde beräkna.

Församlingen har nämligen också måst skuldsätta sig för andra orsaker, varibland här särskilt må framhållas:

för skolhus- och lärarebostadsbyggen	kronor	86,300
» kyrka och pastorat: ny prästgård och reparation av kyrka m. m.	»	67,300
» ett efter läkarebostaden nybyggt ålderdomshem	»	30,000
» läkarebostaden, återstod av lån	»	27,800
» diverse ändamål, (äldre, ej slutamorterade)	»	15,000

tillsammans således en skuldsomma av kronor 226,400,

vilket väl hade fått gå, därest icke skatteunderlaget tillfölje den ekonomiska depressionen ständigt sjönke och inga utsikter ännu kunna spåras för församlingen till någon ändring till det bättre.

Församlingens skatteunderlag har sjunkit från 10,159 skattekrönor 1928 till 9,663 år 1932, och efter vad man hittills kunnat erfara av det pågående taxeringsarbetet, måste man räkna med en ytterligare nedgång från detta håll.

När så församlingens utgifter för det egna behovet redan nu äro 8 kronor 85 öre per skattekröna och landstingets skatter beslutats höjas från 2 kronor 10 öre till 2 kronor 50 öre samt vägdistriktets skatter höjts från 1.53 till 1.66, vartill kommer för municipalsamhällets behov 85 öre, blir skattebördan redan nu tung. Och när därtill kommer den av nedgången i skattekrönor nödtvungna ytterligare ökningen av utdebiteringen för att täcka redan kända, nödvändiga utgifter och man slutligen också måste finna bot för en alltjämt växande arbetslöshet, torde det vara lätt för en var att utan vidare inse det mycket bekymmersamma läge, vari församlingen på grund av allt detta kommit.

Staten är ensam ägare till ej allenast tomtområdet i fråga utan äger även ensam all tomtmark till kronohemmanet i Västra Ed, på vilket område det stadsplanlagda stationssamhället väsentligen ligger. Dals-Eds församling har iklätt sig en betydande ekonomisk uppoffring för att trygga icke blott distriktet utan jämväl Eds samhälle genom ständig tillgång till läkare. Detta torde mer än väl uppväga värdet av de 1,687.2 kvadratmeter mark, som för läkarbostaden fått tagas i anspråk. Under hänvisande till de synnerligen brydsamma ekonomiska förhållanden, vari församlingen på grund av den inträffade kristiden råkat i, nödgas församlingen vädja till riksdagen att medgiva, att det ifrågavarande tomtområdet erhålles kostnadsfritt och utan någon som helst kontant ersättning till jordägaren.

Vi få därför hemställa,

att riksdagen måtte med äganderätt överlåta tomten ifråga kostnadsfritt och befria Dals-Eds församling från skyldighet att till staten utgiva ersättning med fastställda 1 kröna 05 öre per kvadratmeter eller 1,771 kronor 56 öre för den till läkarbostaden upplåtna tomten.

Stockholm den 18 januari 1933.

C. P. Olsson.

Arthur Gustafson
i Kasenberg.